

LITERATURA INFANTIL I JUVENIL

Àlbum amb arquitectura interna

ANDREU SOTORRA

Lluís Rius, *Adormits!*
Il·lustracions de Montse Ginesta. La Galera i Cercle de Lectors. Barcelona, 2000.
A partir de 7 anys.

Hi ha llibres per llegir. I hi ha llibres per mirar. Per això, la renúncia, si mai es produeix, a l'àlbum il·lustrat per qüestions de mercat deixaria orfe un dels plaers paral·lels a la lectura. Ara hi ha una altra oportunitat, gairebé de guret literari, per retrobar aquest plaer. El llibre *Adormits!* neix de la iniciativa del Premi Hospital Sant Joan de Déu. El publiquen conjuntament, de fa algunes edicions, La Galera i Cercle de Lectors, i parteix d'un mètode d'edició força original: primer, el jurat escull un text brevíssim (cal valorar el seu treball perquè, prenent com a base només el text, han de tenir molta imaginació per saber on arribarà el resultat final de l'edició). Un cop escollit el text, i premiat el seu autor, es proposa l'il·lustrador o il·lustradora que es consideren més idonis, i la peça de luxe literària comença a prendre cos.

En aquest cas, *Adormits!* ha emparellat l'autor Lluís Rius i la il·lustradora Montse Ginesta. A la veterana i, darrerament, inesgotable il·lustradora m'hi referia fa poques setmanes en aquesta mateixa secció arran d'un altre llibre seu sobre l'adaptació de l'o-

casa que Montse Ginesta ha tintat de modernisme, tot i que més aviat auster. Els personatges que rondan al voltant del petit protagonista són tan estrafolaris com singulars i tenen noms i cognoms: el Baixador d'Escales, l'Encenedor de Llums, el Pujador d'Escales, el Despertador d'Adormits... Tots ells puguen i baixen les escales, fan un pilar de quatre per moure's a una, es neguitegen atrafegats, empesos pel petit

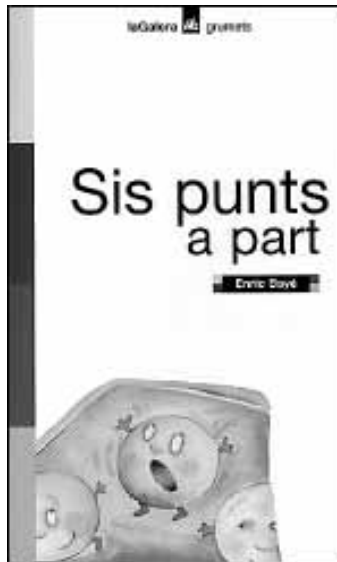
**'Adormits!'
és un àlbum
per mirar,
per llegir
i per tornar
a mirar...**

protagonista que l'únic que vol és despertar els seus pares que s'han quedat adormits a casa, com troncs, davant de la televisió, sense preparar el sopar.

Una excusa, doncs, perquè Montse Ginesta s'hi hagi esplaiat a fons i amb tots els mitjans que suposo que desitjaria un professional de la il·lustració: veure en una edició de luxe, respectat al màxim, el resultat de la seva creació. L'àlbum *Adormits!* vessa de Montse Ginesta per tot arreu. Penso francament que se l'ha fet seu del tot i que l'autor del text ha quedat reduït, en el bon sentit del terme, a la mínima expressió. Potser és aquest l'objectiu i és bo que es mantingui per potenciar l'autoria il·lustrativa.

Això té un avantatge: que el text, per si sol, es quedaria amb una anècdota primíssima, no sempre detectable a la primera lectura i que, afegit a les il·lustracions, recobra tota la força i s'enriqueix, com ho fa el guió que ha acabat generant una pel·lícula sense gairebé paraules, però plena d'intensitat.

Adormits!, doncs, és un àlbum per mirar; per llegir, també; i per tornar a mirar, per desplegar les quatre làmines dobles en vertical: tres de les quals ressegueixen la línia de l'ull de l'escala de l'edifici modernista on passa tot, i la quarta, la façana de dalt a baix. *Adormits!* és un d'aquells àlbums amb arquitectura interna i uns remarcables acabats de qualitat.



Enric Bayé, *Sis punts a part*. Il·lustracions de Mercè Arànega. Col·lecció *Grumets*. La Galera. Barcelona, 2000. A partir de 7 anys.



Joles Sennell, *Contes en una gàbia*. Il·lustracions de Pep Montserrat. Col·lecció *El Vaixell de Vapor*. Editorial Cruïlla. A partir de 7 anys.



Joles Sennell, *Tocats del bolet*. Il·lustracions de Cristina Losantos. Col·lecció *Sopa de Llibres*. Editorial Barcanova. A partir de 8 anys.

En Louis era un nen cec. Si volia saber una història, algú l'hi havia d'explicar, de llegir. Un dia, en Jean, l'amic que li llegeix històries, no hi pot anar. En Louis, igualment, agafa el llibre i descobreix els punts que el porten a inventar un sistema de lectura per als cecs: el conegut Braille.

Eren uns contes esbarrats que de tant anar amunt i avall decideixen presentar-se a un concurs, de contes, és clar! La intenció final és arribar a ser el que tothom n'espera: una colla de contes en forma de llibre. Els textos que els enllacen són una mostra de cuina literària.

L'autor explica l'estranya experiència que va viure quan una mestra li va telefonar per convidar-lo a xerrar amb els seus alumnes. Quan hi va arribar, es va trobar amb uns nens molt estranys i una mestra misteriosa i, per postres, l'autor comença a explicar bajanades. Tots semblaven tocats del bolet.



PACO DÍAZ

Alguna cosa més que ensaimades

JOSEP GÁLVEZ

CÒMIC

Diversos autors, *Còmic Clips*. COFUC. Mallorca, 2000.

Diversos autors, *Creativa*. 17*24. Mallorca, 2000.

L'any 2000 ens ha deixat un parell de recomanables testimonis de l'activitat historietística a ses Illes: *Còmic Clips* i *Creativa*. Totes dues publicacions compten amb el suport institucional

del Govern Balear i són fruit, en part, de la contínua activitat de promoció del llenguatge de les vinyetes realitzada per la mallorquina Associació d'Amics de les Victimes del Còmic. *Còmic Clips* és una mena de catàleg en color amb historietes senceres d'una sèrie d'autors que viuen i treballen a les Illes: Seguí, Gabi, Pau, Linhart, Fito, Pere Joan, Max, Vaquer i Paco Díez.

Creativa, per la seva banda, és una revista de maqueta més modesta i en blanc i negre, però amb voluntat de continuïtat i que es nodreix essencialment d'autors també

illencs: els ja esmentats, Max, Àlex Fito, Bartolomé Seguí, Pau i Paco Díez, a més de Guillermo March i Tomeu Morey. En conjunt són un grapat d'interessants historietes curtes de bon nivell gràfic i generalment allunyades dels barems estàndard de la comercialitat. Així, al costat del Bardin de Max i el Raspa Kid de Fito, hi podem trobar un suggerent homenatge a Van Gogh de Linhart, el gust de narrar amb humor de Pau, les historietes intimistes de Seguí i Paco Díez i els jocs amb els significats icònics de Gabi i Pere Joan.

La brevíssima història de Lluís Rius transcorre en un breu lapse de temps

bra teatral, *La casa per la finestra*. I és inevitable que la relació s'hi estableixi perquè *Adormits!* té també una gran dosi de punt de vista escenogràfic i, per acabar-ho d'arrodonir, algunes de les làmines són desplegable i s'obren en una perspectiva gairebé teatral del que volen expressar.

La brevíssima història de Lluís Rius, l'autor del text, transcorre en un breu lapse de temps -de temps literari, és clar- en una escala d'una